

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-2983/2021-03

Датум: 08.03.2022.

Немањина 22-26.

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), решавајући по захтеву носиоца пројекта, предузећа "HEMI FRESH" д.о.о, из Бруса, Крушевачка 8, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/2021-09 од 22.07.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Даје се сагласност на Студију о процени утицаја на животну пројекта експлоатације дијабаза као ТГК на површинском копу "Плеш", на к.п.бр. 638, 639/1 и 639/2, на територији КО Грчак, на подручју СО Александровац. Експлоатационо поље дефинисано је и координатама:

	Y	X
T-1	7 495 290	4 813 470
T-2	7 495 290	4 813 565
T-3	7 495 355	4 813 725
T-4	7 495 575	4 813 809
T-5	7 495 631	4 813 797
T-6	7 495 649	4 813 763
T-7	7 495 665	4 813 660
T-8	7 495 690	4 813 625
T-9	7 495 715	4 813 537
T-10	7 495 753	4 813 465
T-11	7 495 672	4 813 415
T-12	7 495 565	4 813 155
T-13	7 495 490	4 813 195
T-14	7 495 410	4 813 340

2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).
3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација

у складу са посебним законом, а нарочито Решење о условима заштите природе издато од стране Завода за заштиту природе Србије, заведено под бројем: 03. бр. 020-1245/6 од 02.03.2021. године, Водне услове издате од стране Републичке дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, заведени под бројем 325-05-00136/2021-07 од 11.03.2021. године, Услове за израду главног рударског пројекта експлоатације дијабаза, Завода за заштиту споменика културе Краљево, број 57/2 од 03.03.2021. године.

4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).
5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта.
6. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Носилац пројекта, предузеће "HEMI FRESH" д.о.о, из Бруса, Крушевачка 8, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процене утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТКГ на површинском копу "Плеш", на к.п.бр. 638, 639/1 и 639/2, на територији КО Грчак, на подручју СО Александровац, дана 01.11.2021. године, заведен под бројем 353-02-2983/2021-03. У Студији, поред свих непоходних услова органа и организација наведених у диспозитиву овог Решења, достављени су и:

1. Решење Завода за заштиту природе Србије бр. 020-1245/3 од 10.06.2019.
2. Решење Завода за заштиту споменика културе Краљево бр. 903/3 од 19.06.2019.
3. Информација о локацији, Општинска управа Александровац бр. 350-79/2019-04 од 23.08.2019
4. Одобрење за вршење геолошких истрага дијабаза на локацији „Плеш“, Министарство рударства и енергетике, бр. 310-02-00610/2019-02 од 24.09.2019.
5. Уговор о извођењу геолошких истраживања на шумском земљишту са ЈПГШ Србијашуме бр 17040 од 12.11.2019.
6. Одобрење за извођење рударских радова на истраживању дијабаза, Министарство рударства и енергетике, бр. 310-02-00216/2020-02 од 15.04.2020.
7. Анекс Уговор о извођењу геолошких истраживања на шумском земљишту са ЈПГШ Србијашуме бр 17040 од 12.11.2019. бр. 8349 од 11.06.2020.
8. Потврда о резервама дијабаза као техничко-грађевинског камена на локалитету „Плеш“ код Александровца, Министарство рударства и енергетике, бр. 310-02-01239/2020-02 од 13.10.2020.
9. Допуна Информације о локацији, Општинска управа Александровац бр. 350-86/2020-04 од 22.12.2020
10. Технички услови ЈКПС Александровац бр. 3/21 од 21.01.2021.
11. Решење Завода за заштиту природе Србије - Услови за експлоатацију бр. 02-12456 од 02.03.2021.
12. Услови за израду Главног рударског пројекта експлоатације дијабаза на површинском копу „Плеш“ код Александровца
13. Водни услови за израду техничке документације за експлоатацију дијабаза Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 325-05-00136/2021-07 од 11.03.2021.
14. Решење о утврђивању обима и садржаја Студије утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза на локалитету „Плеш“ бр. 353-02-738/2021-03 од 15.04.2021.
15. Копија катастарског плана за парцеле 638, 639/1, 639/2 и Извод из листа непокретности за предметне парцеле
16. Информација о локацији, Општинска управа Александровац, број 350-86/2019-04 од 03.12.2020.

17. Извештај о резултатима геомеханичких испитивања узорка лврсте стенске масе – дијабаза издвојеног на локацији лежишта Плеш – Општина Александровац са анализом стабилности, Рударско-геолошки факултет, децембар 2019.
18. Решење Агенције за привредне регистре од 21.05.2021.

Графички прилози:

1. Прегледна топографска карта шире околине експлоатационог права „Плеш“, Р 1:25.000
2. Геолошки план лежишта „Плеш“ са изведеним истражним радовима, Р 1:1000
3. Ситуациони план простора површинског копа „Плеш“, Р 1:1000
4. Стање радова на крају 10. године експлоатације, Р 1:1000
5. Завршна контура површинског копа „Плеш“, Р 1:2000
6. Биолошка рекултивација површинског копа „Плеш“, Р 1:2000
7. Границе простирања емисија и имисија на површинском копу „Плеш“. Р 1:5000
8. План мониторинга на површинском копу „Плеш“, Р 1:5000
9. Положај сепаратора уља и таложника, Р 1:1000

Студија о процени утицаја на животну средину предметног пројекта је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТКГ на површинском копу "Плеш", на к.п.бр. 638, 639/1 и 639/2, на територији КО Грчак, на подручју СО Александровац, број 353-02-738/2021-03 од 15.04.2021. године, са експлоатационим пољем у складу Просторним планом општине Александровац, ("Сл. гласник општине Александровац", бр. 4/2011), а како је наведено у Информацијама о локацији Општинске управе Александровац, број 350-79/2019-04 од 23.08.2019 године и број 350-86/2019-04 од 03.12.2020. године, као и у измени и допуни истих, број 350-86/2020-04 од 22.12.2020. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији. Предметни захтев је објављен у дневном листу "Вечерње НОВОСТИ", дана 30.11.2021.године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

У току трајања јавног увида достављена су мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности, и то:

1. примедбе, А.Стајковац "Сачувајмо Рађевицу", 011-00-1766/2021-03 од 30.12.2021. године
2. примедбе, Величковић Добрила, 353-02-3508/2021-03 од 24.12.2021. године
3. примедбе, Величковић Милован, 353-02-3564/2021-03 од 28.12.2021. године
4. примедбе, Жељко Марић, 353-02-2983/2021-03 од 16.12.2021. године
5. примедбе, Покрет горана, 353-02-3557/2021-03 од 28.12.2021. године
6. примедбе, Одбранимо жупске реке, 353-02-3512/2021-03 од 24.12.2021. године
7. примедбе, Тамара Јарчевић Томић, 353-02-2983/2021-03 од 17.12.2021. године
8. примедбе, Савковић Зоран, 353-02-3507/2021-03 од 24.12.2021. године
9. примедбе, Савковић Зоран, 011-00-1721/2021-03 од 22.12.2021. године

Наведене примедбе, прослеђене су члановима Техничке комисије на анализу, о којима су се одредили понаособ писаним извештајима, и који су придодати у допису за дораду, број 353-02-2983/2021-03 од 02.02.2022.године.

Јавна расправа је одржана 17.12.2021. године у просторијама Дома културе општине Александровац, где су представници локалне самоуправе присуствовали на расправи, заједно са представницима заинтересоване јавности, и на којој је сачињен записник о јавном увиду и самој расправи, на територији општине Александровац, број 353-02-2983/2021-03 од 17.12.2021.године. Имајући у виду околност да је оглашавање у медијима наступило са мањим закашњењем, у договору са локалном самоуправом, јавни увид

је продужен до 24.12.2021. године, о чему је Министарство обавештено електронском поштом, од стране Општинске управе Александравац.

Представници локалне самоуправе нису имали примедби на предметни пројекат, односно на Студију о процени утицаја на животну средину, али су активно учествовали у сагледавању целокупне проблематике која је проистекла из активности заинтересоване јавности. Након јавне расправе, представници Министарства заштите животне средине, пројектаната и заинтересоване јавности, заједно су извршили детаљан обилазак предметне локације, у циљу што бољег сагледавања и дефинисања негативних утицаја на животну средину.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија за оцену Студије о процени утицаја, број: 353-02-2983/2021-03 од 19.11.2021. године, која је на првом састанку одржаном 02.02.2022. године, размотрила предметну Студију и констатовала да иста није у потпуности урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.С.“, број 135/04, 36/09), те да има одређених недостатака које треба отклонити, заједно са примедбама заинтересоване јавности. О свом раду Техничка комисија је овом органу доставила Извештај о оцени предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 353-02-2983/2021-03 од 02.02.2022.године. У прилогу предметног дописа, носиоцу пројекта достављене су све примедбе заинтересоване јавности.

Допуна предметне Студије достављена је 28.02.2022.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 07.03.2022. на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцени предметне Студије, број 353-02-2983/2021-03 од 07.03.2022.године, са предлогом да се изда сагласност на исту. Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, како чланова Техничке комисије, тако и заинтересоване јавности, Техничка комисија је констатовала следеће:

ПРИМЕДБА 1: Опште примедбе – примедбе које се односе на потребну и приложену документацију.

Према Правилнику о садржини студије о процени утицаја на заштиту животне средине Студија о процени утицаја на животну средину садржи и основне податке о лицима која су учествовала у њеној изради, као и податке о овлашћеној организацији која је израдила студију. – нису приложена документа и лиценце, као ни основни подаци о лицима у предметној студији.

Информација о локацији. Није приложена информација о локацији од 03.12.2020., под бројем 351-86/2020-4, а на приложеној Информацији о локацији од 23.08.2019. под бројем 350-79/2019-04 информација се односи само на парцелу 639/1.

Потврда о резервама приложена као прилог број 8. у документационом материјалу не поклапа се са подацима наведеним у Студији у поглављу 3. Опис пројекта; 3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Плеш“ – на основу којих података су вршени прорачуни?

Литература није наведена. Студија не садржи изводе из АПР-а носиоца пројекта и предузећа које је израдило студију. У Садржају Студије недостају поднаслови 3.4 и 3.7.

Одговор на примедбу 1:

У дорађеној студији у оквиру поглавља 12. дат је Извод о регистрацији Агенције за привредне регистре, „ОМ COMPANY“ д.о.о., привредног субјекта који је израдио студију. Такође, дате су дипломе свих учесника радног тима на изради студије.

Информација о локацији број 351-86/2020-4 од 03.12.2020. године приложена је у оквиру поглавља 13. дорађене студије, као документациони прилог број 16.

У дорађеној студији, у поглављу 3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Плеш“, на страни 42. усклађени су подаци о укупним билансним резервама. Такође, измењена је и табела 6. у којој су усклађене координате преломних тачака оверених билансних резерви са Потврдом о резервама број 310-02-01239/2020-02 од

13.10.2020. године коју је издало Министарство рударства и енергетике, сектор за геологију и рударство а која је дата као прилог број 8 у оквиру поглавља 13. предметне студије.

У дорађеној студији усклађена је нумерација наслова и поднаслова. У оквиру поглавља 13. као документациони прилог број 18 дато је решење Агенције за привредне регистре за Носиоца пројекта.

ПРИМЕДБА 2:

2.2. Потребне површине земљишта

- страна 19. – недостаје слика 4. Катастарско топографски план експлоатационог поља лежишта „Плеш“.

Одговор на примедбу 2:

У дорађеној студији на страни 19. дата је слика 4. Катастарско топографски план експлоатационог поља лежишта „Плеш“.

ПРИМЕДБА 3:

2.3. Приказ педолошких, геоморфолошких, геолошких, хидрографских, хидрогеолошких и сезмолошких карактеристика локације „Плеш“

- приказати ОГК 100 000 са положајем лежишта са ЕП, билансним резервама и геолошким подацима везаним за лежиште, а све називе фосила пребацити у латиницу;

- Хидрогеолошке карактеристике, страна 29. „Коначно, током геолошких истраживања изведене су три истражне бушотина као и осам раскопа. Током истрага није регистрована појава подземних вода“. – нигде нису приказане дубине бушотина.

Одговор на примедбу 3:

У дорађеној студији у оквиру поглавља 2.3. на страни 22 дата је прегледна геолошка карта са позицијом истражног простора „Плеш“ у размери 1:100.000. Наведена карта преузета је из Елабората о ресурсима и резервама дијабаза као ТКК на локалитету Плеш код Александровца. У елаборату је разматран истражни простор па су због тога на геолошкој карти уцртане координате истражног простора.

На страни 30 дорађене студије у реченици која је цитирана у примедби дате су дубине истражних бушотина.

ПРИМЕДБА 4:

2.4. Подаци о водоснабдевању и о основним хидролошким карактеристикама

- у овом поглављу се наводи на страни 30. 3. Обавезно се придржавати овог растојања у току свих радова који се односе на експлоатацију руда са поља за које сте нам тражили мишљење. Ово се односи и на постојећи и на пројектовани водовод. – да ли је то узето у обзир и приказано на графичким прилозима?

- страна 31 стоји „С обзиром да је површински коп „Плеш“ типичан брдски тип копа, може се констатовати да током рада рудника у првих двадесет година експлоатације није неопходно израђивати водосабирнике“. – а према свим приложеним документима надлежних органа, између осталог, ово је неопходно.

Одговор на примедбу 4:

У оквиру поглавља 8.4.2. Мере заштите вода, дате су обавезне мере заштите које су у потпуности преузете из Водних услова број 325-05-00136/2021-07 од 11.03.2021. године издатих од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде. На страни 117 дорађене студије, под тачком 7 наведена је следећа обавезна мера заштите: „Да се предвиде објекти за заштиту лежишта од поплавних вода, и то: ободни канали изван оквира копа, односно дренажни и сабирни канали, транзитни канали, водосабирници, пумпне станице, изливне грађевине унутар копа и по потреби насипи или обалоутврде дуж водотокова, поред копа, и др.“ Из наведене мере заштите вода прописане предметном студијом јасно се види да је Носилац пројекта у обавези да између осталог предвиди и водосабирнике.

Графички прилози 4, 8 и 9 су измењени и дорађени. Сада су приказани:

– Водосабирник (ГВС);

– Таложник водосабирника;

- Етажни канали и цевоводи са пумпом који приспеле воде са копа усмеравају до природног реципијента по водним условима (Јабланички поток), са све мерним местом непосредно пре испуштања у Јабланички поток, у оквиру експлоатационог поља;
- Природни реципијент је Јабланички поток – према водним условима (који је иначе II категорија водотока);
- Бетонски плато за претакање димензија 12,5x25 м, са сабирним каналом платоа, са сепаратором, разделним окном и посебним окном за узорковање;
- Назначена је и граница заштите постојећег цевовода/водовода према условима Јавног комуналног предузећа из Александровца (5м), а исто тако ће бити заштићена и нова траса цевовода/водовода.

ПРИМЕДБА 5:

3. ОПИС ПРОЈЕКТА, 3.1. Опис ранијих рударских радова

- страна 40.: „Урађен је „Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза као техничко-грађевинског камена на повшинском копу „Плеш“ код Александровца, урађен од стране предузећа „ОМ компани“ доо, кога прилажемо уз предметни захтев. – уз Студију није приложен.

Одговор на примедбу 5:

У питању је техничка грешка приликом копирања текста. Наведено је преузето из текста Захтева за одређивање обима и садржаја предметне студије јер се Извод из Главног рударског пројекта предаје уз Захтев. У дорађеној студији на страни 40 наведен део текста је избачен.

Техничкој комисији уз електронску верзију студије биће достављен и Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза на ПК „Плеш“ код Александровца, књига 1 – Основна концепција.

ПРИМЕДБА 6:

3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Плеш“

- страна 41. „о резервама дијабаза као техничко-грађевинског камена у лежишту "Плеш" код Александровац (ОМ компани, 2020), утврђено је да лежиште има укупне билансне резерве од 10.771.238 тона односно 3.874.546чм³ Ц1 категорије, што је и потврђено Потврдом о резервама 310-02-01239/2020-02 од 13.10.2020. издато од Министарства рударства и енергетике. Простор у коме су геореференциране билансне резерве је у облику многоугла са следећим координатама: Табела 6. Координате билансних резерви дијабаза лежишта „Плеш“ – Координате које су приказане у овој табели и тексту Студије нису координате билансних резерви него истражног простора, а наведена количина билансних резерви нису резерве из потврде.

Одговор на примедбу 6:

У дорађеној студији, у поглављу 3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Плеш“, на страни 42. усклађени су подаци о укупним билансним резервама. Такође, измењена је и табела 6. у којој су усклађене координате преломних тачака оверених билансних резерви са Потврдом о резервама број 310-02-01239/2020-02 од 13.10.2020. године коју је издало Министарство рударства и енергетике, сектор за геологију и рударство а која је дата као прилог број 8 у оквиру поглавља 13. предметне студије.

ПРИМЕДБА 7:

3.3. Конструкција површинског копа „Плеш“

- страна 42. „Површински коп је пројектован тако да испуни све геометријске, геомеханичке, лежишне, квалитативне и транспортне услове. Ограничење завршне контуре у плану је извршено сагласно: границама експлоатационог поља, максималном захватању билансних резерви у плану, геомеханичким условима (Извештај геомеханичке стабилности „Плеш“, РФФ, 2019)“, – навести податке и закључак или приложити Извештај у коме су обрађени и приказани резултати.

- страна 43. Табела 7. Прорачун маса у завршној контури површинског копа – вишак.

- недостаје поднаслов 3.4.

Одговор на примедбу 7:

У дорађеној студији у оквиру поглавља 13. као документациони прилог број 17 додат је Извештај о резултатима геомеханичких испитивања узорка лврсте стенске масе – дијабаза издвојеног на локацији лежишта Плеш – Општина Александровац са анализом стабилности, Рударско-геолошки факултет, децембар 2019.

Табела 7. на страни 43 (у дорађеној студији страна 44) је избачена.

Поднаслов 3.4. је изостао услед техничке грешке форматирања наслова и поднаслова. У дорађеној студији наслови су усклађени, па је наслов 3.4. сада наслов који је био 3.5. у верзији студије на коју су дате примедбе.

ПРИМЕДБА 8:

3.6. Динамика експлоатације на ПК „Плеш“

страна 43. „Просечан годишњи капацитет на откопавању откривке је $5\,385\text{ чм}^3$ осим у првој години експлоатације где се планира да откопа и одложи $10\,000\text{ чм}^3$ “. – нема приказа одлагалишта и јаловишта на плановима и графичким прилозима.

Одговор на примедбу 8:

Графички прилози 4, 8 и 9 су измењени и дорађени. На дорађеним прилозима су обрачунате и испројектоване кубатуре јаловине које ће се одложити унутар површинског копа.

ПРИМЕДБА 9:

3.6.2.1 Одређивање сигурносних растојања при минирању – није добра нумерација поднаслова

- страна 48/49. „Максимална количина експлозива која се може користити при једној минској серији је $Q = 1.080\text{ kg}$ (30 бушотине на минском пољу). При томе сигурносно растојање се израчунава: $r_s = k_s \cdot a \cdot Q^{1/3} = 4 \cdot 1 \cdot 1080^{1/3} = 10,3\text{ m}$ “. – проверити све прорачуне и формуле, јер то утиче и на друге вредности.

- недостаје поднаслов 3.7.

Одговор на примедбу 9:

У дорађеној студији на страни 50 исправљена је формула. Грешка је у резултату сигурносног растојања за сеизмичке потресе.

У дорађеној студији усклађена је нумерација наслова и поднаслова.

ПРИМЕДБА 10:

3.8. Технички опис експлоатације дијабаза на лежишту дијабаза „Плеш“

- страна 46. у опису експлоатације се не помиње дампер, док у 3.8.1. Припрема терена, откопавање, транспорт и одлагање откривке стоји „На припремним радовима као и на откопавању откривке радиће булдозер, утоварна лопата и дампер. Булдозер ће скидати откривку а затим исту формирати у гомиле за утовар. Утоварном лопатом ће се откривка утоварити у дампер. Дампером ће се откривка транспортовати до унутрашњег одлагалишта на ПК „Плеш“. Сву назначену опрему поседује инвеститор. Детаљан прорачун на откопавању, утовару, транспорту и одлагању откривке са верификацијом капацитета као и нормативима потрошње, мерама безбедности и другим значајним елементима ће се дати у Техничком рударском пројекту, који је саставни део овог Главног рударског пројекта.“ – да ли се користи дампер или не? Од свега овога зависе количине и прорачуни битни за ову Студију, као и да треба приказати на прилозима „унутрашње одлагалиште“.

Одговор на примедбу 10:

Камион (дампер) за превоз расутог јаловог терета ће се користити само у припремним радовима, и неће бити део редовног процеса експлоатације и третира се као помоћна машина. Процена је да ће превести максимално до $2000\text{ м}^3/\text{г}$ јаловине на кратким растојањима на основном платоу.

ПРИМЕДБА 11:

3.9. Опис рударске опреме на ПК „Плеш“

- страна 51. „Послове бушења и минирања инвеститор ће поверити трећим лицима, односно специјализованим фирмама који поседују опрему и стручне кадрове као и дозволу министарства унутрашњих послова за коришћење и примену привредних експлозива“. – ко и где отклања отпад од минирања.

Одговор на примедбу 11:

У оквиру поглавља 8.4.8. Мере заштите од штетног дејства минирања, на страни 126, додато је следеће: „Збрињавање отпада експлозивног карактера вршити у складу са чланом 20, Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл.гласник СРС“, бр. 44/77, 45/85, 118/89 и „Сл.гласник РС“, бр. 53/93, 67/93 и 48/94, 101/05-др. закон и 54/15-др. закон): „Организације које употребљавају експлозивне материје морају остатке од тих неупотребљених експлозивних материја и неупотребљиву амбалажу у којој су биле паковане те материје, уништити на начин који не угрожава живот и здравље људи, корисне организме и материјална добра. Организације из става 1. овог члана дужне су да о месту, времену и начину уништавања остатака неупотребљених експлозивних материја и неупотребљиву амбалажу у којој су биле упаковане те експлозивне материје, обавесте општински орган управе надлежан за унутрашње послове, према месту уништења“.

ПРИМЕДБА 12:

3.10. Снабдевања површинског копа енергијом

- страна 52. „Снабдевање механизације горивом вршиће се цистерном са дизел горивом. ... Инвеститор поседује адекватну цистерну са дизел горивом која има специјализовану дозволу за руковање и истакане дизел горива“. – приказати на прилозима место и плато за претакање.

Одговор на примедбу 12:

На дорађеним графичким прилозима 4, 5 и 9 приказан је положај платоа за претакање горива.

ПРИМЕДБА 13:

3.14. Технички опис одводњавања на ПК „Плеш“

- страна 53. „... лакшег отицања приспелих површинских вода и њиховог усмеравања према предвиђеном заштитном каналу ЗОК. Овај канал и таложница су предвиђени да се изведу у првој години експлоатације. Његова функција је да усмери воде ка вдосабирнику/таложнику а одатле цевоводом ка постојећем пропусту испод асфалтног пута (II А реда) и према реци Расини“. –др. и приказати на графичким прилозима са легендом. да ли су узети у обзир измештање цеви водовода, зона заштите новог и старог водовода, обод, и Плато за претакање горива са сепаратором масти и уља - страна 53/54 „Положај платоа за претакање горива, сепаратора масти и уља и веза са заштитним ободним каналом и таложником дати су у поглављу 13. Прилози, подтачка 13.1. Графички прилози, пети прилог: Ситуациони план са објектима одводњавања. (Извор: Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза на површинском копу „Плеш“ код Александровца, цртеж број __) ... Испитивање и мерење квалитета вода које се пречисте у сепаратору вршиће се у контролном шахту на излазу из сепаратора и то пре испуштања у горе наведени канал или у комбинацију канал и цевовод који одводи пречишћене воде у реку Расину (види графички прилог број __). У зони површинског копа урадиће се и један бетонски пропуст испод приступног пута. ...“. – наведени прилози нису приложени у Студији, бројеви поглавља се не односе на Студију, али све наведено о чему се пише треба приказати и објаснити у Студији и на графичким прилозима са легендом.

Одговор на примедбу 13:

У верзији студије на коју су достављене предметне примедбе техничке комисије документациони и графички прилози били су дати у оквиру поглавља 12. Сада су документациони и графички прилози дати у оквиру поглавља 13. дорађене и допуњене студије тако да позивање на поглавље 13. остаје непромењено у тексту студије.

Графички прилози 4, 8 и 9 су измењени и дорађени. Сада су приказани:

– Водосабирник (ГВС);

- Таложник водосабирника;
- Етажни канали и цевоводи са пумпом који приспеле воде са копа усмеравају до природног реципијента по водним условима (Јабланички поток), са све мерним местом непосредно пре испуштања у Јабланички поток, у оквиру експлоатационог поља;
- Природни реципијент је Јабланички поток – према водним условима (који је иначе II категорија водотока);
- Бетонски плато за претакање димензија 12,5x25 м, са сабирним каналом платоа, са сепаратором, разделним окном и посебним окном за узорковање;
- Назначена је и граница заштите постојећег цевовода/водовода према условима Јавног комуналног предузећа из Александровца (5м), а исто тако ће бити заштићена и нова траса цевовода/водовода.

ПРИМЕДБА 14:

4.2. Производни процес

- страна 55. „ ... Примена хидрауличног чекића као технологија издвајања из масива нема економско оправдање и ствара огромну буку и примењиваће се једино као техничко решење уситњавања негабарита“.
- у 3.8. Техничком опису експлоатације на страни 46. као и у 3.9. Опис рударске опреме на ПК „Плеш“ на страни 51 нема у опису хидрауличног чекића, као ни у даљем тексту Студије. Опет нешто што утиче на прорачуне и мере.

Одговор на примедбу 14:

Хидраулички чекић, као и дампер, нису сврстани у основну рударску опрему. Они служе за помоћне операције и тешко се могу нормирати и служе само у изузетним случајевима. У рударском пројекту дат је избор хидрауличног чекића и то ће бити Atlas Copco HB 2500 који има највише стандарде по питању смањења буке и вибрација.

ПРИМЕДБА 15:

4.4. Планови локације и напрт пројекта

- страна 56. „Као прилог број 1. ове Студије даје се извод из Главног рударског пројекта, као саставни део ове Студије са свим припадајућим графичким прилозима“ – прилог 1. ове Студије није извод из ГРП-а, а извод нисмо добили уз Студију.

Одговор на примедбу 15:

У питању је техничка грешка приликом копирања текста. Наведено је преузето из текста Захтева за одређивање обима и садржаја предметне студије јер се Извод из Главног рударског пројекта предаје уз Захтев. У дорађеној студији на страни 56 ова реченица је избачена.

Техничкој комисији уз електронску верзију студије биће достављен и Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза на ПК „Плеш“ код Александровца, књига 1 – Основна концепција.

ПРИМЕДБА 16:

4.16. Планови за ванредне прилике на ПК „Плеш“

- страна 61. „ ... Планови за ванредне прилике на ПК „Плеш“ се односе на у првом реду на геомеханичку стабилност завршне контуре површинског копа, депонија. и одлагалишта. Такође је неопходно имати план за поплаву у копу при падавинама 100 -ег и веће вероватноће појављивања“. – ради се о плановима за ванредне прилике (ситуације), а нигде нису дати прорачуни и вредности за стабилност као ни за поплаве, односно није извршен ниво ризика.

Одговор на примедбу 16:

У допуњеној и дорађеној студији наведени текст на страни 61 је избачен. Сада на страни 63 у поглављу 4.16. стоји: „У поглављу 7. предметне Студије о процени утицаја, детаљније је обрађена ова тема кроз поглавље задато Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 69/05) и то кроз члан 8 који гласи: „Студија о процени утицаја на животну средину садржи и приказ

опасних материја, њихових количина и карактеристика, мера превенција, приправности и одговора на удес, као и мера отклањања последица удеса односно санације“.

На страни 115 и 116 дорађене студије наведено је следеће:

„Велике количине вода. С обзиром на конфигурацију терена на коме је лоцирано експлоатационо поље „Плеш“, хидрогеолошке карактеристике лежишта и хидролошку ситуацију околног подручја, геометријске карактеристике копа у свим фазама експлоатације, као и пројектовану технологију откопавања и одводњавања копа **не постоји реална опасност од продора веће** количине воде чак и за падавине 100-годишњег повратног периода.

Клизишта. Терен ширег подручја локације изграђен је од чврстих стена код којих није могуће очекивати појаву клизишта, падине су стабилне и у природном стању. Површинским копом за експлоатацију дијабаза, формираће се етаже потребне ширине са углом радних и завршних косина на начин да је обезбеђена стабилност и спречена појава евентуалног обрушавања. Такође, локација није подложна ни слегању терена нити ерозији.“

ПРИМЕДБА 17:

5. ПРИКАЗ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ И БЛИЖОЈ ОКОЛИНИ (микро и макро локација)

- страни 62. „Од инфраструктуре присутна је локална путна мрежа, водовод ДН 500 мм, док је систем канализације углавном представљен септичким јамама. Значајан извор загађења је и државни пут II А реда, који пролази југозападном границом експлоатационог поља „Плеш“. – нигде се не наводи и није обрађен електровод и његов утицај, односно зрачења.

Одговор на примедбу 17:

На страни 40 поред осталих инфраструктурних објеката наводи се и далековод ДВ 35 kV „Александровац“ – „Ботурићи“ – „Плеш“.

На страни 44, наведено је да је динамички план развоја ПК „Плеш“, поред техничких услова, условљен и измештањем далековода који се налази на северној страни лежишта. Планирано је да се у петој години исти измести и стекну услови за несметан развој рударских радова за цео период експлоатације.

Припремне активности на измештању далековода треба да се покрену најкасније за три године, да би се благовремено ослободио простор за развој рударских активности.

Због наведеног није разматран утицај далековода.

ПРИМЕДБА 18:

5.3. Земљиште, вода и ваздух

Земљиште. – страна 63/64. „Заступљени тип земљишта је подзол“. – приказати педолошку карту терена.

Површинске воде. – страна 64. „Познато је да је река Расина у горњем току изузетно чиста и да због ниже повољне температуре воде представља станиште за пастрмку. Узводно од локације будућег каменолома постоје и рибњаци за узгој пастрмке. С обзиром на потенцијалне загађиваче наведене у уводном делу овог поглавља, када је у питању ближа околина ПК „Плеш“, али и у околини долине реке па све низводно до ушћа најрелевантније су подаци са профила Бивоље“. – направити паралелу профила Бивоље са анализама станице Брус и Губеревац.

- страна 66. „На основу свих прописаних смерница, утврђен је еколошки статус/потенцијал, за предметне мерне станице, за период 2012-2016 (Таб. 16). За реку Расину, утврђен је слаб еколошки статус на мерном месту Ботурићи, а умерен на мерном месту Лепенац“. – вишак пасус.

Одговор на примедбу 18:

Реченица: „Заступљени тип земљишта је подзол.“ је преузета из Просторног плана општине Александровац и односи се на земљиште које је највише заступљено у простору обухваћеном просторним планом. На страни 66 дорађене студије стоји следеће: „Разматрајући тематску карту намене земљишта из просторног плана Општине Александровац, констатујемо да се земљиште у насељу Грчак углавном воде као ливаде, пашњаци и шумско земљиште. Експлоатациони простор се налази на три катастарске парцеле: 638, 639/1

и 639/2 које припадају катастарској општини Грчак, Општина Александровац. Све три парцеле припадају ЈП „Србијашуме“. У катастру се исте воде као шумско земљиште.“

Избачен је пасус на страни 66 који се у примедби наводи као вишак.

Мерење квалитета воде реке Расине од стране Агенције за заштиту животне средине врши се на профилу Бивоље. На основу Извештаја о резултатима испитивања површинских и подземних вода издатог од стране Агенције за заштиту животне средине дати су подаци о квалитету воде на овом профилу. Мерне станице Брус и Губеревац спадају у мерне станице површинских вода на којима мерење врши Републички хидрометеоролошки завод. У ова мерења не спадају испитивања квалитета површинских вода. На основу наведеног, не можемо направити паралелу профила Бивоље са анализама станице Брус и Губеревац.

ПРИМЕДБА 19:

5.6. Непокретна културна добра, археолошка налазишта, амбијенталне целине

- страна 73. „Према подацима Завода за заштиту природе Републике Србије, Београд, простор проширеног експлоатационог поља не налази се у оквиру заштићеног простора природе, тако да непостоје ограничења са овог аспекта (Решење Завода за заштиту природе, број 03-020-12456 од 2.3.2021 године)“. – шта значи простор проширеног ЕП?

Одговор на примедбу 19:

На страни 73. (сада 76) дошло је до техничке грешке приликом цитирања дела текста из Решења завода за заштиту природе број 03 020-12456 од 02.03.2021. године. У наведеном решењу не помиње се простор проширеног експлоатационог поља. Поред тога, студија се не односи на проширено експлоатационо поље већ на експлоатационо поље дефинисано координатним тачкама датим у табели 1 на страни 18. На страни 76. у дорађеној и допуњеној студији у пасусу на који се односи примедба уместо „простор проширеног експлоатационог поља“ сада стоји „простор експлоатационог поља дефинисаног координатама датим у табели 1. на страни 18“.

ПРИМЕДБА 20:

6.1.1.1 Загађење ваздуха прашином

- страна 76. „Хемијски састав те прашине је идентичан хемијском саставу матичне стене“. – навести хемијски састав стене, пошто се нигде не наводи.

- Процена емисије прашине са површинског копа „Плеш“ страна 76. „На основу досадашњих искустава и литературних података могуће је очекивати да ће се честице од минирања пречника већег од ... „ – ког искуства и којих литературних података? Одакле подаци у наведеној табели 18. Утицај поједних операција на учешће у загађењу ваздуха.

- страна 78 „У току процеса експлоатације дијабаза, при једновременом раду могу бити следећи емитери:

Једна бушаћа гарнитура, укупна емисија: 300 mg/s

– Хидраулични багер, укупна емисија: 1000 mg/s

– Утоварна лопата, укупна емисија: 1 500 mg/s

– Дампер, укупна емисија: 1 000 mg/s

– „Еолска ерозија“ при брзини ветра од 3 m/s, у 5.000 mg/s

Укупна суперпонирана емисија: 8.800 mg/s“ – на почетку поднаслова се опет помиње дампер (данпер), а не помиње мобилна дробилица, хидраулични чекић, камиони и др. Ускладити шему и процес експлоатације са свим поглављима и прорачунима у Студији.

- страна 79. „Прорачун процене укупне емисије ради се по методологији упоређења са сличним постројењима за дробљење и просејавање и резултати су дати у наредној табели“ – вишак пасус.

- од стране 68-71 у поднаслову 5.5 Климатски чиниоци приказани су текстуално и графички климатски подаци за Александровац (преузете са meteoblue), а од стране 79-81 у поднаслову 6.1.1.1. Домети аерозагађења прашином приказане су текстуално и графички подаци РХМЗ метеоролошке станице Крушевац. – зашто различите станице, а с обзиром да се подаци, нарочито ружа ветрова визуелно разликује који су подаци прихватљиви и најбољи (најтачнији) за простор који је обрађен у Студији.

- страна 82. Табела 20. Аерозагађење са ПК „Плеш“ – образложити податке и како се до њих дошло. „Прва зона заштите, (обележена зеленом бојом) односи ... Друга зона заштите, (обележена црвеном бојом) се односи ...“ – нема слике у тексту која то показује, а није наведен ни број прилога.

Одговор на примедбу 20:

На страни 80. дорађене и допуњене студије након реченице која се наводи у примедби додат је хемијски састав матичне стене. Податак је преузет из Елабората о резервама.

На страни 81. убачен је извор података за табелу 18, у дорађеној и допуњеној студији табелу 21.

У оквиру поглавља 6.1.1.1. Загађење ваздуха прашином извршена је процена емисије са површинског копа узимајући у обзир пример једновременог рада механизације и процену емисије у процесу припреме минералне сировине.

Пасус који се наводи као вишак у примедби је избачен.

За домет аерозагађења прашином узети су у обзир подаци из Метеоролошких годишњака Републичког хидрометеоролошког завода за МС Крушевац, као најближу постојећу станицу предметној локацији јер за исту постоје подаци о средњим брзинама и учесталости ветрова за период од последњих 20 година.

На страни 86, испод табеле 23, измењен је текст и сада гласи: „Из претходне табеле о дометима аерозагађења минералном прашином из површинског копа „Плеш“ у животну средину и њеног графичког приказа на графичком прилогу број 7, се види:“

ПРИМЕДБА 21:

6.1.2. Анализа утицаја на квалитет вода

- страна 86. „Предвиђена је израда таложника и сепаратора масти и уља, одакле ће се, после таложења механичких нечистоћа и пречишћавања, пречишћене воде упуштати у најближу вододерину“. – вододерину?

Одговор на примедбу 21:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 90, реченица која је наведена у примедби сада гласи: „Предвиђена је израда таложника и сепаратора масти и уља, одакле ће се, после таложења механичких нечистоћа и пречишћавања, пречишћене воде упуштати у Јабланички поток.“

ПРИМЕДБА 22:

6.1.3. Анализа утицаја на квалитет земљишта

- страна 86. „Главним рударским пројектом експлоатације дијабаза на ПК „Плеш“ је предвиђено да се врши експлоатација капацитета 130 000 чм³ годишње“. – у тексту Студије до овог поглавља капацитет експлоатације је 132 000 чм³ годишње.

Одговор на примедбу 22:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 90. исправљен је капацитет, сада стоји 132 000 чм³ годишње.

ПРИМЕДБА 23:

6.1.4. Утицај буке и вибрација

- страна 87. „Извори буке су рударске машине, багер, утоварна лопата, данпер, бушећа гарнитура, мобилна дробилица, вибросито као и процес минирања“. – а булдозер? Усагласити у целој Студији шта се користи у процесу експлоатације и тако обрадити све битне и важне параметре.

Одговор на примедбу 23: У поглављу 6.1.4. на страни 91 у оквиру реченице у којој се наводе извори буке додат је и булдозер.

ПРИМЕДБА 24:

6.1.6. Утицај на здравље становништва

- страна 90. „За идентификацију хазардних материја анализирани су подаци добијени испитивањем физичких и хемијских карактеристика дијабаза, а за процену обима експозиције коришћени су подаци о

мерењима таложних и суспендованих материја у околини сличних извора“. – у целој Студији нису наведене физичке и хемијске карактеристике дијабаза.

Одговор на примедбу 24:

На страни 80. дорађене и допуњене студије након реченице која се наводи у примедби додат је хемијски састав матичне стене.

ПРИМЕДБА 25:

6.1.14. Утицаји минирања

- од стране 99-108. Врло опширно написано, али нема примене, осврта или закључка који се односи на обрађивани локалитет у Студији као и врсте експлозива који ће се примењивати.

Одговор на примедбу 25:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 112 додате су карактеристике експлозива који ће се користити.

ПРИМЕДБА 26:

8.5. Мере заштите након завршетка експлоатације

- страна 123. „ 1. По завршетку експлоатације уклонити са платоа рудничког дворишта све грађевинске објекте који су служили за потребе запосленог особља и остале намене за време рада површинског копа“. – да ли се односи на ову Студију?

Одговор на примедбу 26:

На страни 127 мера наведена у примедби је коригована: „По завршетку експлоатације уклонити са платоа рудничког дворишта све објекте контејнерског типа који су служили за потребе запосленог особља и остале намене за време рада површинског копа“..

ПРИМЕДБА 27:

9.2 Приказ параметара који су мера мониторинга на ПК „Плеш“

Параметри за праћење квалитета вода

- страна 129. „С обзиром да у периодима екстремних падавина постоји могућност изливања атмосферских вода из акумулације која се налази југоисточно од површинског копа и непосредно изван контуре копа студијом је предвиђено да се ове воде из поменуте акумулације одводе каналом у таложник који се налази јужно од акумулације и југозападно од постојећег објекта прераде мермерних блокова и након третмана у таложнику испуштају у канал и цевоводом испод постојећег пута одводе у Јошанички поток, потребно је пратити и мониторинг ових отпадних вода“. – овај пасус се не односи на предметну Студију. Да ли то важи и за табеле приложене у тексту овог поглавља.

Одговор на примедбу 27:

Наведени пасус је избачен јер се не односи на предметну студију. Параметри мониторинга пречишћених отпадних вода датих у табели 36 и 37 односе се на предметну студију.

ПРИМЕДБА 28:

9.3.1. Мерење квалитета ваздуха

- страна 131. „Графички прилог број 9, Програм мониторинга на ком су означена мерна места за вршење мониторинга квалитета ваздуха“. – није ни број ни назив графичког прилога.

ПРИМЕДБА 29:

9.3.2 Мониторинг квалитета вода - Места мерења

- страна 131. „Мерење квалитета отпадних вода које настају на површинском копу вршиће се на контролном мерном шахту након пречишћавања отпадне воде из сепаратора уља и масти и након третмана у таложнику, пре упуштања у крајњи реципијент. У поглављу 13. Прилози, подтачка 13.2. Графички прилози дат је графички прилог број 8. - Програм мониторинга на ком су означена мерна места за вршење мониторинга квалитета вода“. – да ли се односи на ову Студију?

ПРИМЕДБА 30:

9.3.5. Мониторинг утицаја сеизмичког дејства минирања

- страна 132. „Места мониторинга сеизмичког дејства су дата на прилогу број 9“. – није наведени прилог.

Одговор на примедбу 28, 29 и 30:

У верзији студије на коју су достављене предметне примедбе техничке комисије документациони и графички прилози били су дати у оквиру поглавља 12. Сада су документациони и графички прилози дати у оквиру поглавља 13 дорађене и допуњене студије тако да позивање на поглавље 13. остаје непромењено у тексту студије.

Као графички прилог број 8 дат је План мониторинга. Број прилога је усклађен у тексту дорађене и допуњене студије.

ПРИМЕДБА 31:

- У документу „Просторни план општине Александровац“ из 2011. године на више места се помињу подземне воде на територији општине, као и да ће се ...,заштита водоизворишта, површинских и подземних вода“ остварити ...,израдом Студије о хидрогеолошким резервама на подручју Општине у циљу валоризације подземних вода“. Аутори студије треба да објасне да ли је та Студија о хидрогеолошким резервама урађена, и ако јесте, да шире представе податке о подземним водама из поменутог документа, посебно положај и дебљину повлатних слојева, а ако није, да шире прикажу постојеће стање регистрованих подземних вода

Одговор на примедбу 31:

Као аутори студије немамо сазнања да је урађена Студија о хидрогеолошким резервама на подручју Општине у циљу валоризације подземних вода. Пројектанти су у обавези да се придржавају водних услова који су прописали пропозиције и законске обавезе заштите вода на локалитету површинског копа. Такође, као што је написано у студији, током истражних радова није утврђено постојање подземних вода.

ПРИМЕДБА 32:

- Потребно је приказати вишегодишње водостаје и протоке реке Расине са станице „Брус“

Одговор на примедбу 32: У складу са примедбом у дорађеној и допуњеној студији на страни 67 додата је табела 16 у којој су дате средње месечне и годишње вредности водостаја и табела 17 у којој су дате средње месечне и годишње вредности протицаја на профилу ХС Брус на реци Расини са статистичким показатељима.

ПРИМЕДБА 33:

- Потребно је приказати податке о Минималним годишњим протицајима 95% вероватноће појаве и податке о просечним вишегодишњим и максималним годишњим протицајима 1% вероватноће појаве. Ови подаци су, као и претходно тражени, јавно доступни

Одговор на примедбу 33:

У складу са примедбом у дорађеној и допуњеној студији на страни 66 додата је табела 15 у којој су дати Минимални годишњи протицаји 95% вероватноће појаве, просечни вишегодишњи и максимални годишњи протицаји 1% вероватноће реке Расине.

ПРИМЕДБА 34:

- Ближе објаснити табелу 24. На који начин може доћи до спуштања горњег нивоа подземних вода? „Губитак ретких или угрожених јединки или популација“ (што у пракси значи строго заштићених или заштићених врста) је нешто што се не сме дозволити јер евентуално накнадно планско уношење тих врста (такозвана реинтродукција) у, на овај начин, поремећени екосистем, не може дати исту структуру

популације као пре извођења радова. Како ће се спречити „Промена и деградација водених екосистема“? „Узнемиравање и измештање осетљивих врста“ (међу којима има и строго заштићених врста) би требало бити сведено на најмању могућу меру. Како ће се то обезбедити?

Одговор на примедбу 34:

У табели 27 су дати ПОТЕНЦИЈАЛНИ УТИЦАЈИ експлоатације дијабаза на биодиверзитет. У истражним бушотинама нису регистроване подземне воде, ПК „Плеш“ је висински коп и налази се високо изнад нивоа реке Расине која дренира шире подручје локације, тако да су у реду табеле 27: спуштање нивоа подземних вода, ознаке за потенцијалне утицаје на биодиверзитет погрешно убачене. Ознаке за потенцијалне утицаје на биодиверзитет у наведеном реду табеле у измењеној и допуњеној студији су избрисане.

ПРИМЕДБА 35:

- У студији је наведено, мере заштите површинског копа од подземних и површинских вода...“. Обзиром да аутори тврде да на територији површинског копа нису констатоване подземне воде, потребно је да објасне да ли је ово написано шаблонски или се мисли на конкретне мере заштите површинског копа од подземних вода?

Одговор на примедбу 35:

Дијабаз је стена вулканогеног порекла. Одликује се водонепропусношћу. Атмосферске падавине практично отичу са површине терена. Ове стене се карактеришу слабом испуцалошћу у површинским и приповршинским деловима терена, које са дубином исклињавају. Генерално ове стене се карактеришу изузетно слабом оводњеношћу. Издан која се формира у њима је изузетно сиромашна подземним водама. Мере заштите вода у потпуности су преузете из Водних услова број 325-05-00136/2021-07 од 11.03.2021. године издатих од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде. У наведеним условима прописане су мере заштите и површинских и подземних вода.

ПРИМЕДБА 36:

- Зашто нису коришћени пијезометри при утврђивању квантитета подземних вода?

Одговор на примедбу 36:

Током геолошких истраживања изведене су три истражне бушотине (В1=574,81 м, В2=576,12м и В3=574,83 м) као и осам раскопа. Током истрага није регистрована појава подземних вода.

ПРИМЕДБА 37:

- Навести карактеристике I класе подземних вода

Одговор на примедбу 37:

Карактеристике прве класе подземних вода дате су у оквиру табеле 20 на страни 70 дорађене студије.

ПРИМЕДБА 38:

- Шта је спречило ауторе студије да утврде „нулто стање“ животне средине предметног локалитета, тј. садашње стање животне средине пре почетка извођења радова?

ПРИМЕДБА 39:

- Зашто није извршено испитивање квалитета вода реке Расине непосредно код предметне локације?

Одговор на примедбу 38 и 39:

У оквиру поглавља 11. Подаци о техничким недостацима или непостојању одговарајућих стручних знања и вештина или немогућности да се прибаве одговарајући подаци на страни 140 предметне студије, аутори

студије навели су следеће: „Још једна тешкоћа код израде предметне Студије односи се на чињеницу непостојања информационе основе–„нултог стања” на локацији предметног пројекта као важног „еколошког репера” за поређење и праћење стања животне средине у различитим фазама пројекта.“
Из тог разлога у поглављу 8.3. Мере заштите у току припрема за отварање површинског копа „Плеш“ као прва мера прописано је следеће: „Носилац пројекта је дужан да пре почетка радова, ангажовањем акредитованих лабораторија, изврши испитивање нултог стања чинилаца животне средине.“

ПРИМЕДБА 40:

- Наведено је да „Није дозвољено пројектовање и извођење радова који изазивају замућеност водотока дуже од три дана у континуитету“, па је потребно прецизирати на колико јединица мутноће се мисли (у NTU или FTU)?

Одговор на примедбу 40:

Наведено је дато у оквиру поглавља 8.4.3. Мере заштите природног добра и непокретних културних добара. Мере су у потпуности преузете из Решење Завода за заштиту природе Србије - Услови за експлоатацију бр. 02-12456 од 02.03.2021. године. У наведеном решењу није прецизирано које јединице су у питању и које вредности.

ПРИМЕДБА 41:

- Обзиром да је наведено „У случајевима где не постоји законска регулатива у Србији, биће поштовани међународни захтеви (ЕУ, Светска Банка, ЕРА, WHO)“, потребно је конкретно објаснити за које области се очекује или сматра да не постоји домаћа регулатива, и која је правна или формална предност докумената ових организација (нпр. Environmental Protection Agency – ЕРА, европска или америчка...?) у односу на домаће прописе?

Одговор на примедбу 41:

Наведена реченица је избачена из дорађене и допуњене студије јер је сувишна. За предметни пројекат у Србији постоји законски и институционални оквир када је у питању програм праћења утицаја на животну средину.

ПРИМЕДБА 42:

- У студији се наводи да ...,На планском подручју се налази Строги природни резерват „Врх Жељина – Плошка чука“ (а не Плочка), а даље се наводи да ...Према подацима Завода за заштиту природе Републике Србије, простор се не налази у оквиру заштићеног простора природе, тако да непостоје ограничења са овог аспекта? Објаснити ове супростављене тврдње

Одговор на примедбу 42:

На страни 37 уместо „Плочка чука“ сада стоји „Плошка чука“. Текст који се односи на навођење Плошке чуке као строгог природног резервата на планском подручју преузет је из Просторног плана општине Александровац. Дакле текст се односи на подручје обухваћено просторним планом.
У Решењу Завода за заштиту природе број 03 020-12456 од 02.03.2021. наведено је да се локација на којој се планира експлоатација дијабаза као техничко-грађевинског камена не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже.

ПРИМЕДБА 43:

- У студији је наведено да „на простору експлоатационог поља нема ...,ретких, угрожених и заштићених представника флоре и фауне, нити њихових станишта“, па је потребно објаснити на основу ког документа се то тврди?

Одговор на примедбу 43:

Наведена реченица је избачена из табеле 30 (сада 34) јер се не може са сигурношћу тврдити да на предметној локацији нема ретких, угрожених и заштићених представника флоре и фауне, нити њихових станишта.

ПРИМЕДБА 44:

- У табели 33. у скраћеници за Биохемијску потрошњу кисеоника наведено је s, а треба 5. у истој табели као јединица за фосфате наведен је азот, а треба фосфор. Код параметара Потрошња калијум-перманганата, Укупни остатак после испарења, Хлориди и Сулфати недостају ознаке за киселинске остатке, тј. анјоне. Формула за Укупан неоргански азот није правилно написана (на пример, шта представља NOs?). Правилно је написати **Анјонски**, а не **Ањонски** тензиди. За табелу 34. важи исте коментари и треба је кориговати

Одговор на примедбу 44:

Табела 33 (сада 36) је исправљена у складу са примедбом. У скраћеници за биохемијску потрошњу кисеоника додат је број 5 уместо s. У јединици за фосфате сада стоји фосфор. У Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гл. РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16 за параметаре: потрошња калијум-перманганата, укупни остатак после испарења, хлориди и сулфати нису дате ознаке за киселинске остатке. Исправљена је формула за укупан неоргански азот. Такође, коригована је и табела 34 (сада 37).

ПРИМЕДБА 45:

- Да ли удаљеност реке Расине од истраживаног лежишта од око 70 до 120 m оправдава извођење планиране експлоатације?

Одговор на примедбу 45:

Објекти површинске експлоатације лежишта се не могу лоцирати према законским и техничким захтевима и параметрима (просторна удаљеност у односу на људске агломерације, реке, саобраћајне токове, квалитет земљишта према бонитетним класама и сл.). Они се отварају, граде тамо где је минерална сировина оруђена и не могу се изместити.

Према томе, битно ограничење је унапред и дефинитивно одређена локација лежишта минералних сировина, која је детерминисана геолошким условима настанка лежишта. Локација лежишта „Плеш“, рударских и пратећих објеката је на тај начин фиксирана. Потребно је нагласити да се на бази оверених геолошких резерви, радови на добијању корисне минералне сировине технолошким системом површинске експлоатације, морају вршити у границама експлоатационог поља (обухвата површински коп и пратеће објекте) након добијања одобрења за експлоатацију.

ПРИМЕДБА 46:

- Узимајући у обзир неколико пута изнете тврдње учесника јавне расправе о присуству подземних вода на локалитету планиране експлоатације, потребно је да се аутори студије о томе конкретно изјасне, независно од напред наведених коментара члана Техничке комисије

Одговор на примедбу 46:

Хидрогеолошке карактеристике лежишта дијабаза „Плеш“, испитиване су током израде геолошког плана, истражног бушења и проспекције терена на ширем простору лежишта.

Значајан утицај на хидрогеолошке карактеристике лежишта, представља долина реке Расине и њене леве притоке (Јабланички поток), које непосредно дернирају шире подручје лежишта. Долина Расине чији је правац тока генерално запад-исток налази се јужно од истраживаног лежишта. Долина реке углавном је изграђена од дијабаза, односно од сличних стена који изграђују и шири простор лежишта. Локални ерозиони базис је испод долине Расине, вероватно на контакту са метаморфитима палеозоика. Истраживано лежиште односно цео комплекс базичних стена на ширем подручју лежишта налази се изнад локалног ерозионог базиса (висинска разлика најнижег нивоа експлоатације на коти 575 м и горњег нивоа реке Расине, износи око 25 м).

У оквиру дијабазног масива Плеш, где се налази и истраживано лежиште, издвојена је само сува зона. Наиме, дијабаз је стена вулканогеног порекла. Одликује се водонепропусношћу. Ове стене се карактеришу слабом испуцалашћу у површинским и приповршинским деловима терена, које са дужином исклињавају. Генерално ове стене се карактеришу изузетно слабом оводњеношћу. Ова карактеристика се односи и на цео базични комплекс. Атмосферске падавине унутар граница површинског копа практично отичу са површине терена, и не задржавају се у базичним стенама и делу терена на коме је издвојено лежиште. Веома мале количине атмосферских падавина (кишница и снежница) сливају се са површине терена у истражне бушотине и раскопима и због непропусности стене акумулирају у њима.

Периоди хидролошког максимума који подижу ниво издани подземних вода не могу имати утицаја на део масива који обухвата део терена на коме је издвојено лежиште, јер је 25 м изнад могућег нивоа локалног ерозионог базиса и зато што је немогућ поплавни талас висине 25 м, који би подигао ниво подземних вода. Гравитационо дренажа површинских вода изнад локалног ерозионог базиса, дефинише хидрогеолошке прилике лежишта дијабаза „Плеш“, као изузетно повољне за несметану експлоатацију до планираног најнижег нивоа од 575 м.

У току бушења редовно је праћен ниво подземних вода. Током геолошких истраживања изведене су три истражне бушотине (В1=574,81 м, В2=576,12 м и В3=574,83 м) као и осам раскопа. Као што се очекивало, с обзиром на карактеристике сировине, није регистрована појава подземних вода до дубина до којих су изведене истражне бушотине и раскопи.

ПРИМЕДБА 47:

- Не користити у документима на српском језику апсолутно непотребни назив “SEPA” за Агенцију за заштиту животне средине јер та скраћеница на српском језику не значи ништа

Одговор на примедбу 47:

У дорађеној и допуњеној студији ова скраћеница је избачена. Уместо „SEPA“ сада стоји Агенција за заштиту животне средине.

ПРИМЕДБА 48:

- На страни 41, потпоглавље 3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Плеш“ на почетку текста недостаје реч Елаборат, количине укупних билансних резерви у тонама и метрима кубним чврсте масе које се наводе не одговарају количинама датим у Решењу о утврђивању и оверавању билансних резерви дијабаза чији се заводнички број са датумом доношења наводи у тексту (дато као документациони прилог 8). Табела 6. Координате билансних резерви дијабаза лежишта „Плеш“ не одговарају координатама преломних тачака оверених билансних резерви дијабаза датих у наведеном решењу, којих има 12 а не 8 преломних тачака.

Одговор на примедбу 48:

На страни 42, на почетку текста у првом пасусу поглавља 3.2. додата је реч Елаборат. Усклађени су подаци о укупним билансним резервама. Такође, измењена је и табела 6. у којој су усклађене координате преломних тачака оверених билансних резерви са Потврдом о резервама број 310-02-01239/2020-02 од 13.10.2020. године коју је издало министарство рударства и енергетике, сектор за геологију и рударство а која је дата као прилог број 8 у оквиру поглавља 13. Предметне студије.

ПРИМЕДБА 49:

- Контура оверених билансних резерви дијабаза са координатама 12 преломних тачака нигде ни у Студији ни на графичким прилозима Студије није графички приказана, док се са друге стране контура истражног простора са 8 преломних тачака провлачи кроз више графичких прилога (од 2. до 6. и у 9. графичком прилогу) као и на сликама у Студији (слике: 4, 13, 14).

Одговор на примедбу 49:

На сликама 4, 13 и 14 и на графичким прилозима 3, 4, 5, 6 и 9 дате су координате 14 преломних тачака експлоатационог поља „Плеш“. Наведени графички прилози преузети су из Главног рударског пројекта. На

графичком прилогу број 2 дате су координате 8 преломних тачака истражног простора. Графички прилог број 2 преузет је из Елабората о резервама.

У дорађеној студији измењене су слике 4, 13 и 14 у складу са измењеним графичким прилозима.

ПРИМЕДБА 50:

- На страни 46, потпоглавље 3.8.1. Припрема терена, откопавање, транспорт и одлагање откривке, наводи се да ће се откривка дампером транспортовати до унутрашњег одлагалишта на ПК „Плеш“, али није назначено где је планирано унутрашње одлагалиште.

Одговор на примедбу 50:

На дорађеним графичким прилозима су обрачунате и испројектоване кубатуре јаловине које ће се одложити унутар површинског копа.

ПРИМЕДБА 51:

- На страни 49, потпоглавље 3.6.2.1. Одређивање сигурносних растојања, у делу Одређивање сигурносних растојања услед сеизмичких таласа, у формули за коефицијент k_s је узето да је 4 док се у тексту на страни 48 предзадњи пасус узима да је 5. Чак и дата формула када се израчуна не даје резултат од 10,3 метра.

Одговор на примедбу 51:

У дорађеној студији на страни 50 исправљена је формула. Грешка је у резултату сигурносног растојања за сеизмичке потресе.

ПРИМЕДБА 52:

- На страни 54, потпоглавље 3.14. Технички опис одводњавања на ПК „Плеш“, у делу Плато за претакање горива са сепаратором масти и уља, у трећем пасусу се наводи: „... дати су у поглављу 13. Прилози, подтачка 13.1. Графички прилози, пети прилог: Ситуациони план са објектима одводњавања. (Извор: Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза на површинском копу „Плеш“ код Александровца, цртеж број __).“ Међутим, наведено поглавље и подтачка не постоје у Студији. Такође, у пасусу испод наведеног стоји: „... (види графички прилог број __).“

Одговор на примедбу 52:

У верзији студије на коју су достављене предметне примедбе техничке комисије документациони и графички прилози били су дати у оквиру поглавља 12. Сада су документациони и графички прилози дати у оквиру поглавља 13 дорађене и допуњене студије тако да позивање на поглавље 13. остаје непромењено у тексту студије.

На страни 55. подпоглавља 3.12. сада стоји: „Положај платоа за претакање горива и сепаратора масти и уља дати су у поглављу 13. Прилози, подтачка 13.1. Графички прилози, прилог број 9: Положај сепаратора уља и таложника. (Извор: Главни рударски пројекат експлоатације дијабаза на површинском копу „Плеш“ код Александровца).“

ПРИМЕДБА 53:

- На страни 56, потпоглавље 4.4. Планови локације и нацрт пројекта, на крају стоји пасус: „Као прилог број 1. ове Студије даје се извод из Главног рударског пројекта, као саставни део ове Студије са свим припадајућим графичким прилозима.“ Наведено не постоји, нити се наводи као икакав прилог на страни 137.

Одговор на примедбу 53:

У питању је техничка грешка приликом копирања текста. Наведено је преузето из текста Захтева за одређивање обима и садржаја предметне студије јер се Извод из Главног рударског пројекта предаје уз Захтев. У дорађеној студији на страни 56 наведен део текста је избачен.

ПРИМЕДБА 54:

- На страни 73, потпоглавље 5.6. Непокретна културна добра, археолошка налазишта, амбијенталне целине, на почетку пасуса пише: „..., простор проширеног експлоатационог поља ...“, где је реч „проширеног“ потребно избацити.

Одговор на примедбу 54:

На страни 73. дошло је до техничке грешке приликом цитирања дела текста из Решења завода за заштиту природе број 03 020-12456 од 02.03.2021. године. У наведеном решењу не помиње се простор проширеног експлоатационог поља. Поред тога, студија се не односи на проширено експлоатационо поље већ на експлоатационо поље дефинисано координтним тачкама датим у табели 1 на страни 18. На страни 76. у дорађеној и допуњеној студији у пасусу на који се односи примедба уместо „простор проширеног експлоатационог поља“ сада стоји „простор експлоатационг поља дефинисаног координатама датим у табели 1. на страни 18“.

ПРИМЕДБА 55:

- На страни 83, потпоглавља 6.1.1.1 Загађење ваздуха прашином, у делу Домети аерозагађења прашином, пасус који први почиње на овој страни скоро је исти као друга половина пасуса испод њега. Један од та два текста је очигледно вишак.

Одговор на примедбу 55:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 83 (сада 86) избачен је вишак пасус.

ПРИМЕДБА 56:

- На страни 85, у потпоглављу 6.1.2. Анализа утицаја на квалитет вода, у првом пасусу помиње се повремени поток који припада сливу Расине који се пре тога и после не помиње у Студији, који није графички приказан или ако јесте није обележен и назначен као такав у легендама графичких прилога. На који се тачно поток мисли у тексту?

Одговор на примедбу 56:

У тексту студије се мисли на Јабланички поток који протиче источно од источне границе експлоатационог поља „Плеш“. Положај потока у односу на експлоатационо поље може се видети на слици 5 као и на дорађеним графичким прилозима. У оквиру подпоглавља 6.1.2. уместо повремени поток сада стоји Јабланички поток.

ПРИМЕДБА 57:

- На страни 115, у потпоглављу 8.2. Мере предвиђене пројектном документацијом, у тексту друге тачке набрајања последња реченица није завршена.

Одговор на примедбу 57:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 119 довршена је последња реченица друге тачке набрајања.

ПРИМЕДБА 58:

- На страни 125, у поглављу 9. Програм праћења утицаја на животну средину – мониторинг, на слици под редним бројем 33. у делу циљ помиње се експлоатација кречњака.9

Одговор на примедбу 58:

У дорађеној и допуњеној студији на страни 125 на слици под редним бројем 34, у првом реду табеле извршена је исправка, сада пише „експлоатација дијабаза“.

ПРИМЕДБА 59:

- На страни 129, у потпоглављу 9.2. Приказ параметара који су мера мониторинга на ПК „Плеш“, у тексту се помиње акумулација југоисточно од копа и непосредно изван контуре копа, помиње се и прерада мермерних блокова, помиње се и Јошанички поток. Преиспитати да ли овај текст одговара предметној студији.

Одговор на примедбу 59:

Наведени пасус је избачен јер се не односи на предметну студију.

ПРИМЕДБА 60:

- На страни 131, у потпоглављу 9.3.1. Мерење квалитета ваздуха, пише графички прилог 9 уместо 8. На истој страни, али у потпоглављу 9.3.2. Мониторинг квалитета вода у делу места мерења задња реченица гласи: „У поглављу 13. Прилози, подтачка 13.2. Графички прилози дат је графички прилог број 8. - Програм мониторинга на ком су означена мерна места за вршење мониторинга квалитета вода.“ Предметна студија има 12 поглавља.

Одговор на примедбу 60:

У верзији студије на коју су достављене предметне примедбе техничке комисије документациони и графички прилози били су дати у оквиру поглавља 12. Сада су документациони и графички прилози дати у оквиру поглавља 13 дорађене и допуњене студије тако да позивање на поглавље 13. остаје непромењено у тексту студије.

ПРИМЕДБА 61:

- Кроз Студију се провлачи Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 36/09 и 88/10) а који је неважећи акт од октобра 2021. године. Пошто се у Студији на страни 132, у потпоглављу 9.3.4. Мерење нивоа буке наводи да се мерења буке врше и на основу наведеног закона, исти заменити његовим правним следбеником Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/2021). Проверити и осталу законску регулативу која се наводи у Студији.

Одговор на примедбу 61:

У дорађеној и допуњеној студији на странама 12, 118, 125, 130 и 136 сада стоји Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21). Проверена је законска регулатива у целој студији.

ПРИМЕДБА 62:

- На страни 132, у потпоглављу 9.3.5. Мониторинг утицаја сеизмичког дејства минирања, наводи се прилог број 9 уместо да је под бројем 8.

Одговор на примедбу 62:

Последња реченица на страни 136 сада гласи: „Места мониторинга сеизмичког дејства су дата на графичком прилогу број 8.“

ПРИМЕДБА 63:

- Свеукупно Студија има доста техничких и словних грешака направљених током израде које би било добро исправити. Поједини бројеви табела се понављају.

Одговор на примедбу 63:

У дорађеној и допуњеној студији бројеви слика и табела су усклађени. Као обрађивачи студије потрудили смо се да уклонимо словне грешке које смо уочили.

ПРИМЕДБА 64:

- На захтев мештана, обавезно испитати порекло присутне воде на локалитету, како у истражним раскопима, тако и у истражним бушотинама, и резултате испитивања документовано приложити у Студији.

Одговор на примедбу 64:

Погледати одговор на примедбу 46.

ПРИМЕДБА 65:

Графички прилози:

У графичким прилозима треба приказати: хидрографску карту; на ситуационом плану: експлоатационо поље, билансне резерве положај јаловишта, одлагалишта, платоа за претакање и отпад, таложника као и пратеће легенде.

Одговор на примедбу 65:

У јулу 2020. године урађена је Хидролошка студија подручја површинског копа дијабаза „Плеш“ која је била предуслов за издавање Водних услова. Из тог разлога сматрамо да није потребно прилагати хидрографску карту.

У складу са примедбом дорађени су графички прилози.

ОДГОВОР У ВЕЗИ ПРИМЕДБИ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ ЈАВНОСТИ:

Када су у питању примедбе заинтересоване јавности јасно се види да су њихови ставови и мишљења против реализације предметног пројекта. Поједине примедбе заинтересоване јавности нису везане за предметну студију. Неке од њих се не тичу предметне локације и планираних радова.

Техничка комисија која оцењује предметну студију изнела је своја Изјашњења везана за коментаре и примедбе изнете на јавој расправи и достављене у писаној форми. Примедбе које су у оквиру надлежности техничке комисије и које су препознате као основане дате су као Примедбе техничке комисије на студију и на исте су у претходном делу текста дати одговори.

ПОДЗЕМНЕ ВОДЕ

Зоран Савковић

- тврдио се да на поменутој локацији не постоје подземне воде, што стање на терену и сазнања Техничке комисије не прихватају као тачно. Наиме, у истражним бушотинама које се налазе на локалитету и које су урађене за време истражних радњи, присутно је присуство воде од благо замућене у једној истражној бушотини до кристално бистре и без присуства мириса у друге две бушотине.

Одговор: Током геолошких истраживања изведене су три истражне бушотине (В1=574,81 м, В2=576,12м и В3=574,83 м) као и осам раскопа. Током истрага није регистрована појава подземних вода.

Жељко Марић

- У Одељку 2.3 део који се односи на Хидрогеолошке карактеристике локације у задњем пасусу стоји „Током истрага није регистрована појава подземних вода“. Ово није тачно и за то имам доказе за које се можете и сами уверити да у неким од поменутих бушотина има воде, као и поменутих раскопима. Одговор: Може се дати исти одговор као и Зорану Савковићу

Александар Стајковац

- споменуто је постојање наводних подземних вода на том терену и да нема „студије о томе шта је пронађено у бушотинама“.

Одговор: У истражним бушотинама нису регистроване подземне воде, површински коп „Плеш“ је висински коп и налази се високо изнад нивоа реке Расине која дренира шире подручје локације.

КВАЛИТЕТ РЕКЕ РАСИНЕ

Жељко Марић

- при испуштању воде из таложника, нема јасно дефинисан квалитет воде која се пушта у најближи природни реципијент, у овом случају реку Расину, нема параметара мутноће, нема параметара за растворљив кисеоник, нити за zasiћеност кисеоником. Ови параметри у великој мери утичу на живи свет у реци Расини. Инвеститор је предвидео изградњу платоа за претакање горива и сепаратор, али нигде нема тврдње да исти неће бити оштећен при минирању, услед чега гравитационим путем све то утиче на загађење Расине. Услед минирања, доћи ће до стварања честица прашине која ће се таложити на земљишту, на обалама водотока и самом водотоку, то ће битно утицати на квалитет воде, а самим тим и на живи свет у

реци Расини. Јасно је назначено у одељку 2.4 да неће бити изграђен водосабирник, већ ће се заштитним каналом и таложницом (а све преко линије водовода) пустити у реку Расину. Инвеститор планира да ублажи ефекат минирања орошавањем, при чему је у једном од долазака представника инвеститора на локацију Плеш изнето тврђење да ће за те потребе користити воду из реке Расине, али није речено шта ће бити са прљавштином и масноћама од уља и мазива, од точења горива из цистерне, која ће возила изнети при свом кретању из рудника на регионални пут, а потом спирањем то све иде у реку Расину без икаквог пречишћавања. Одговор: Квалитет воде која се испушта у воду пријемника дефинисан је Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС бр. 76/11, 48/12 и 1/16) и Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода (Службени гласник РС бр. 74/11) и инвеститор је дужан да их се придржава

Милован Величковић

– наводи да ће отпадне воде у процесу експлоатације камена директно угрозити реку Расину, која је незаменљиви извор воде за пољопривреднике Расинског региона.

Одговор: Квалитет воде која се испушта у воду пријемника дефинисан је Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС бр. 76/11, 48/12 и 1/16) и Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода (Службени гласник РС бр. 74/11) и инвеститор је дужан да их се придржава.

Зоран Савковић

- река Расина није обрађена у поменутој студији.

Одговор: Стање површинских вода, укључујући и реку Расину, биће утврђено пре почетка извођења радова

УТИЦАЈИ НА БИОДИВЕРЗИТЕТ

Милован Величковић

- доћи ће до уништења рибљег фонда и остале фауне реке Расине. Отварањем каменолома у селу Грчак-брдо Рађевице, дошло би до вишеструке и ненадокнадиве штете како за села у непосредном окружењу, тако и за читав регион. Нарушавањем постојећих екосистема, као и читавог биодиверзитета, до несагледивих поремећаја по биљни и животињски свет, а ништа мање и за демографску структуру села у окружењу, а и читавог региона, имајући у виду да се планира отворити каменолом на ивици веома прометног регионалног пута. Доћи ће до уништења рибљег фонда и остале фауне реке Расине. Доћи ће до уништења птица, животиња, риба и већег броја биљних врста.

Одговор: Овакве тврдње немају никаквог утемељења у чињеницама јер ни радови далеко већег интензитета нису доводили до ...,„нарушавања читавог биодиверзитета“. Уништење „птица, животиња, риба и већег броја биљних врста“ је практично незамисливо и може га изазвати само катастрофа већих размера.

Тамара Јарчевић Томић

- на страни 95. и 96. наводите утицај на човека и биљни свет. Дакле, становници овог краја имаће малигна једињења? То сте ви навели. Више нема воћњака, малина, боровница, пчела?

Одговор: У студији се нигде на наводе „малигна једињења“ нити да неће бити воћњака, малина, боровница, пчела“. Наводе се могући утицаји на сва жива бића и окружење који се могу, али и не морају, испољити, у мањој или већој мери.

ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ

Зоран Савковић

- угрожени су ловци и ловачко удружење, јер би детонације изазване минирањем растерале сву дивљач у близини.

Одговор: Растеривање дивљачи се може десити у одређеној мери, али то је последица која се толерише јер овакви радови подразумевају минирање. Дивљач се често сама склања и при извођењу радова мањег интензитета и обима, а такође и када има људи на некој локацији у природи.

ЗАКони и ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

Тамара Јарчевић Томић

- на страни 3, при позивању на Закон о водама, наводи се „Службени лист“ уместо „Службеног гласника“.

Одговор: У ажурираној студији, на страни 11, наведен је „Службени гласник“ уместо „Службеног листа“

- на страни 54 обрађивач студије се позива на „Правилник о збрињавању свих врста отпада“ уместо на „План управљања отпадом“.

Одговор: У ажурираној верзији студије је избрисана оваква формулација и говори се о управљању отпадом и наведен је, на страни 13, Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон)

- при позивању на Закон о земљишту наведени су погрешни бројеви Службених гласника и то би требало бити ажурирано. Одговор: У студији се уопште не помиње „Закон о земљишту“ већ се на страни 12 помиње Закон о пољопривредном земљишту и одговарајући подзаконски прописи - Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“ бр. 88/20), Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“ бр. 30/18 и 64/19) и Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС“ бр. 23/94) са тачним бројевима Службеног гласника

- закон не препознаје План за ванредне прилике, него ситуације, што је опет термилошка грешка.

Одговор: Термин „План за ванредне прилике“ је у складу са подзаконским прописима

- зашто се аутори позивају на ниво буке у већини земаља од 120 dB, ми имамо наше прописе. Одговор: тај податак је информативног карактера. На страни 12 наведен је Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“ бр. 96/21) и, самим тим, морају се поштовати обавезе у складу са тим законом.

ПОСТУПАК ОДРЖАВАЊА ЈАВНЕ РАСПРАВЕ

Александар Стајковац

- сагледавајући ове чињенице, не видимо оправданост одржавања јавне расправе по основу утицаја на животну средину пројекта експлоатације на поменутој парцели. Уколико Општинска управа поседује документацију, односно решења која поништавају ове наше наводе, тражимо да нас благовремено о томе обавестите и исту доставите на увид.

Одговор: Одржавање јавне расправе је обавеза представника Министарства заштите животне средине и аутора студије. Не постоји разлог за неодржавање јавне расправе

Драган Цветковић

- по ком редоследу долази јавна расправа у поступку.

Одговор: Јавна расправа је услов који треба да се испуни пре предавања предмета Министарству рударства и енергетике.

ВОДНА ДОЗВОЛА И СНАБДЕВАЊЕ ТЕХНИЧКОМ ВОДОМ

Тамара Јарчевић Томић

- инвеститор је навео да ће користити техничку воду са неких претходних локација, па је интересовало да ли он има водну дозволу да може са свог неког објекта да вуче техничку воду на дати каменолом.

Одговор: инвеститор има регулисано снабдевање техничком, као и пијаћом водом. На страни 53 је наведено да ће се пуњење цистерне техничком водом обезбеђивати у седишту инвеститорове компаније, која има регулисано снабдевање техничком, као и пијаћом водом

- инвеститор треба да поседује водну дозволу.

Одговор: Водним условима је прописана обавеза инвеститора да поднесе захтев за издавање водне дозволе

Жељко Марић

- изразио је забринутост за стање воде и водовода који се ту налази због будућих минирања. Наводи да не верује да планирани таложник може да реши проблем загађивања. Навео је да нису изведени емпиријски закључци при изради студије. Питао је излагаче зашто нема података у вези испуштања воде у Расину, ни степена замућености, ни процента нисеоника.

Одговор: ти подаци и услови су дати у Водним условима издатим од стране Дирекције за воде.

РУЖА ВЕТРОВА

Тамара Јарчевић Томић и Никола Ђолић

- није обрађен утицај ветра, односно „руже ветрова“ на конкретној локацији.

Одговор: Ружа ветрова је приказана на страни 75 за подручје Александровца, што обухвата и предметну локацију

ОПШТИ КОМЕНТАРИ

Тамара Јарчевић Томић

- шта су „рабљена уља“ и да то не познаје као термин.

Одговор: Термин „Рабљена уља“ је добро познат („коришћено уље“) и нема потребе додатно га образлагати

- шта је хазард – можда опасност?

Одговор: Да, хазард значи опасност

- студија се позива на попис становништва из 2011. године, те је требало да се узме неки скорији податак.

Одговор: Попис становништва из 2011. године је најскорији попис који је вршен, из разлога што се пописи становништва врше по правилу на 10 година

- у стратегији је наведено да је општина Плеш (то је насеље, а не општина – коментар члана комисије) препозната као туристичка место и то је дато у SWOT анализи, што је у супротности са оним што се приказује.

Одговор: у Просторном плану општине Александровац, у SWOT анализи, се помиње Строги природни резерват на делу планине Жељин („Плешка Чука“), а не конкретно локалитет на коме би се вршила експлоатација.

Драгица Луковић

- не слаже се са изградњом каменолома, али да није посебно упућена да би коментарисала Студију.

Одговор: ово је изјава општег типа. Учесница јавне расправе и подносилац примедби се упућује да детаљно прочита студију.

Александар Стајковац

- израђивачи студије нису били на терену при изради Студије.

Одговор: Оваква тврдња не може одговорати истини јер је технички неизводљиво прикупити оволики број геоморфолошких и хидролошких/хидрогеолошких података без одласка на терен.

Зоран Савковић

- Студија о процени утицаја на животну средину је јако лепо написана, али да је упитно како би се она спроводила у пракси.

Одговор: Инвеститор радова је дужан да све радове и мере заштите спроведе онако како ће бити наведено у коначној верзији студије, на коју се и даје сагласност, и да је каснија контрола у надлежности инспекције за заштиту животне средине.

Мирослав Секулић

- рекао је да им прети „еко геноцид“. Питао је излагаче знају ли да ли је Институт за воду „Јарослав Черни“ продат. Одговор: прва изјава је коментар општег типа на који се у овом облику не може одговорити, с тим да се на основу неког негативног става не може стопирати реализација предметног пројекта. Друго питање нема додирних тачака са предметном студијом.

Драган Цветковић

- позивање на извесно решење којим се забрањује експлоатација. Одговор: То је само решење којим се забрањује нелегална и преурањена експлоатација, што не искључује реализацију поступка процене утицаја на животну средину, односна јавне расправе, у овом тренутку

Владимир Рашковић

- помиње се „негативно мишљење“ др Видојка Јовића, као и мишљење „адвоката из Женеве“.

Одговор: „негативно мишљење“ др Видојка Јовића, као и мишљење „адвоката из Женеве“, иначе из њиховог краја, нису приложени и није позната садржина тих мишљења и, самим тим, на то се не може дати никакав одговор.

Никола Ђолић

- понудио је сваком од излагача по 5 ари земље под условом да дођу да живе две године у близини каменолома. Одговор: на ову изјаву се не може реаговати

Владимир Рашковић

- будући каменолом је превише близу прометног пута, те да би прашина могла да се наноси и на њега, те би постојала опасност и од одрона. Одговор: у студији је предвиђено праћење могућности појаве одрона Неименовани мештанин

- закључио је да уколико не дође до измештања водовода, не може бити ни изградње каменолома. Одговор: измештање водовода је надлежност локалне самоуправе.

Општи коментар на изнете примедбе и мишљења је да нико није дао примедбе на поглавља 8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења а где је то могуће отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину и поглавља 9, Програм праћења утицаја на животну средину – мониторинг предметне студије. Изнете примедбе се односе на носиоца пројекта и саму активност експлоатације минералних сировина и планирани пројекат, као и на поједине делове текста, изузимајући горе наведена поглавља. Поједине изнете примедбе нису везане за предметну студију, а неке се нетичу предметне локације. Из изнетих ставова заинтересоване јавности, јасно се види да се представници исте противе реализацији пројекта, услед чега се противе и покретању самог поступка процене утицаја на животну средину.

Након добијања сагласности на предметну студију Носилац пројекта је у обавези да реализује прописане мере заштите животне средине у оквиру поглавља 8. студије и да се придржава прописаног програма праћења утицаја на животну средину датог у оквиру поглавља 9. На основу прописаног у оквиру наведених поглавља инспектор за заштиту животне средине прати усаглашеност радова и активности на површинском копу „Плеш“ са циљем заштите животне средине.

На основу спроведеног поступка и предлога Техничке комисије, одлучено је као у диспозитиву.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину, донето је посебно Решење о трошковима поступка.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду Београд, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Доставити:

- Носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини
- СО Александровац, Јаше Петровића 26, 37230 Александровац
- Архиви

